

Grécke báje – Nioba

Literárny druh: epika

Literárny žáner: grécka báj

Literárna forma: próza

Postavy: Nioba – kráľovná v Tébach, Amfion – jej manžel, Tantalos – otec Nioby, bohyňa Leto, jej deti – Apolón a Artemis

Hlavná myšlienka: Ako Nioba doplatila na svoju pýchu

Nioba bola kráľovnou v Tébach a široko-ďaleko nebolo šťastnejšej ženy ako ona. Jej manžel vedel krásne hrať na lýre, rozprávali o tom ľudia po celom Grécku. Keď stavali v Tébach mestské hradby, stačilo, aby kráľ Amfion zahral na lýre jednu zo svojich prekrásnych piesní a skaly sa začali samy trhať a balvany putovali za sladkým zvukom lýry až k Amfionovi. Niobiným otcom bol Tantalos. Priatelil sa s bohmi, na čo bola Nioba veľmi pyšná. Niobe nič nechýbalo. Ale zo všetkého najväčšmi bola pyšná na svojich sedem synov a sedem krásnych dcér. Raz si tébske ženy vplietali do vlasov vavrín a chystali sa priniesť obeť bohyni Leto a jej deťom Apolónovi a Artemis. Nioba sa na prípravu pozerala s hnevom. Vyšla do ulíc a ako bohyňa sa uberala pomedzi zástup modliacich sa Tébaniek. Hnevala sa na ne a pokrikovala, prečo obetujú bohom, ktorých ani nevideli, prečo neobetujú radšej jej, ktorú poznajú a vedia, kto je jej manžel a otec. Chválila sa, že má viac detí ako bohyňa, že je bohatá, má viac pokladov, než ktorákoľvek bohyňa vôbec videla a je šťastná. Ženy sa naľakali hnevu kráľovnej, odložili vavrín z vlasov a opustili oltáre, ale cestou domov odprosovali tichou modlitbou bohyňu Leto. Leto stála na vrcholci hory a jej božské oči videli, čo sa v Tébach stalo. Povedala svojim deťom, ako ju potupila obyčajná smrteľníčka.

Apolón a Artemis sa zahalili do mraku ako do plášťa a skrytí ľudským očiam zniesli sa blankytným vzduchom až do blízkosti tébskych hradieb.

Pred hradbami cvičilo sa v zápasoch a bojových hrách sedem Niobiných synov. Najstarší z nich cváľal stále v kruhu na statnom koni a pevne pridržoval spenenému zvieraťu uzdu. Odrazu bolestne vykrikoval a zrútil sa z koňa. V hrudi sa mu chvel Apolónov šíp. Tak pochodili aj ďalší synovia.

Správa o hroznom vraždení sa rozletí do Téb ako zlá víchrica. Kráľ Amfion, šialený od žiaľu, uchopil meč a prebodol si hrud'. Nioba vybehla z paláca a utekala pred hradby, kde ležalo jej sedem mŕtvych synov. Objímala ich so slzami v očiach, zasypávala ich ostatný raz bozkami ale pýcha v nej znovu vzplanula. Obrátila oči k nebu a vykrikla: „Ukrutná Leto, len sa pas na mojej bolesti a raduj sa, že so siedmimi synmi

pochováam aj svoj život. Ale aj tak mi ostáva viac než tebe! Ešte mám sedem krásnych dcér!”

Sotva to dopovedala, zadrnčala napätá tetiva luku a jedna zo siedmich dcér, ktoré stáli okolo matky, padla zasiahnutá šípmom na chladnúcu mŕtvolu bratovu. Bohyňa Artemis znovu napla luk, a už sa druhá dcéra lúči so životom. Darmo utekali, darmo sa skrývali, všade ich zastihol šíp trestajúcej bohyne. Ostala iba posledná, najmladšia dcéra a Nioba ju zakryla telom a prikryla rúchom. Po prvý raz vystrela ruky na prosbu, aby jej bohyňa nechala aspoň jednu jedinú dcéru. Zatiaľ čo prosila, umrela jej dcéra v náručí. Nioba ostala sama medzi mŕtvymi deťmi. Bez pohnutia, ponorená do žiaľu, hľadela Nioba pred seba. Z líc jej ustúpila krv, vlasy sťaželi, nijaký vánok ich nerozstrapatil. V kamennej tvári sa oči premenili na kameň. Aj ruky a nohy jej skameneli. Ohromný víchor sa skrútil pred Téby, objal skamenenú Niobu a odniesol ju do jej vlasti. Tam sa k novej, podivnej skale zbiehajú ľudia. Skala má podobu ženy a z kamenných očí sa jej neprestávajú rinúť dva pramienky nevysychajúcich slz.